

AUBs skattekasse: Unik samling af musikterapilitteratur

Hanne Mette Ridder lektor, ph.d., Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet. Kontakt: hanne@hum.aau.dk

Hvis man tror, at et bibliotek bare er støv og bøger, må man have fornemmelsen af at være gået helt forkert når den automatiske døråbner, som en skjult butler, byder velkommen på Aalborg Universitetsbibliotek, AUB. Biblioteket er en hal af lys med springvand, kunst, indbydende hyggehjørner, computere ... nå ja, og så tidsskrifter, CDer og bøger. Så tag ikke fejl; det er et bibliotek! Og oven i købet gemmer stedet magiske skatte. I det følgende kan du læse mere om en af skattene, og hvor du finder den.

Kodeordet for skattejagten er 122/78:615.8, og du kan få udleveret et kort over stedet så du nemmere kan finde rundt. Men ellers er det faktisk ret nemt. Du skal søge ind i labyrinten af røde reoler i hjertet af AUB, og gå frem efter tallene til du finder reel nr. 122. Og så er du der! Du skal hverken grave, sige Sesam eller gætte gåder, men blot finde klassifikationstallet 78:615.8. Nogle mennesker vil nu konstatere, at her blot er 13 hyldemetre med bøger om noget, der hedder musikterapi, og så vil de skynde sig videre. Andre vil på forunderlig vis forsvinde ind i en tidløs verden hvor de glemmer aftaler, kærester og madpakker i mindst et par timer. Det, skatten indeholder, er nemlig en hel unik samling af bøger, som ikke findes noget andet sted i verden¹.

En helt normal procedure på ethvert bibliotek (bortset fra fx det Kongelige Bibliotek) er at sortere bøger fra, som ikke udlånes, men det unikke for musikterapisamlingen på AUB er, at bøgerne er helliget og således ikke kommer i "åben kælder", eller værre: bliver "kældersat" eller ligefrem kasseret. Vi taler således ikke om at bøgerne blot skal cirkulere og være i udlån, hvilket i sig selv er en vigtig funktion, men ligeledes at de i en blanding af udstillingsvare og museumsgenstand repræsenterer litteratur der er udgivet om musikterapi, og derfor tegner faget musikterapi. Dette er således et hovedfagbibliotek i musikterapi.

Det er svært ikke at blive fascineret af samlingen. Se fx under 'P'. Her står en falmet grøn indbundet bog som må være en af samlingens ældste. Det er Edward Podolskys antologi fra 1954 med titlen *Music Therapy*. Det ser ikke umiddelbart ud til at der er bøger fra 1960erne, men fra 1970erne er der en del om Orff-musikterapi. Mange af bøgerne fra 70erne og 80erne er på tysk, men jo nyere bøgerne er, jo flere er der på engelsk. Enkelte forfattere har været særligt produktive, fx Kenneth Bruscia, David Aldridge og Tony Wigram, og der er bøger af Even Ruud helt tilbage fra 1980 (*Hva er Musikterapi?*), og i en lind strøm frem til hans nyeste fra 2010: *Music Therapy*:

¹ Skulle du kende til en større samling andetsteds, hører jeg meget gerne fra dig.

Tove Lohsien

A Perspective from the Humanities. Der er ikke mange grundbøger om musikterapi skrevet af danskere, der findes dog fx Erling Dyreborgs bog *Musikterapi* fra 1972, Martin Gecks bog om *Musikterapi: Hjælp eller bedøvelse: en kritisk diskussion om musikken i samfundet* (1978), Grethe Lunds *Samtale uden ord: introduktion til musikterapi* (1996) samt *Når ord ikke slår til: En håndbog i musikterapiens teori og praksis i Danmark* af Bonde, Wigram og Pedersen (2001).

Hvordan kan det være at musikterapi-bøgerne har fået så unik en status at de undgår den evigt tilbagevendende kældersætningstrussel som andre bøger udsættes for? Svaret er: Tove Lohsien. Det er hende der nu igennem 16-17 år har passet, plejet og vedligeholdt samlingen. Tove er ikke tidløs som samlingen, tværtimod. Til gengæld er hun tidløs i den måde hun er nærværende på, og det har betydet at hun har formået at guide selv de mest systematisk-litteratursøgnings-forskrækkede og databasemodvillige musikterapistuderende igennem projektopgaver, specialeskrivning og måske endda en ph.d.-afhandling. Jeg har set mange studerende som via Tove er blevet til nørdede referencefreaks, der med stor selvfølgelighed får sat de rigtige søgeord i spil, finder de mest relevante søgedataba-

ser, på skift anvender Auboline eller fjernlån for således at sikre sig primærkilder og grundige belæg for deres teoriafsnit. Der er ingen tvivl om at den lette adgang til videnskabeligt materiale og en sikker vejledning i søgeteknikker, hvoraf begge dele tilvejebringes af Tove, er med til at sikre et højt fagligt niveau på opgaver og afhandlinger fra musikterapiuddannelsen.

Tove Lohsien er det man kalder fagreferent, så det er hende der anskaffer bøger, tidsskrifter, CDer og DVDer af relevans for musikterapifaget. Herudover dækker hun også musikvidenskab samt film, kunst og massemedier. Tove fortæller at musikterapisamlingen er meget brugt og (betydeligt mere beskedent end mig) tilføjer hun, at "Det er en unik samling som ikke findes andre steder i Danmark". Hun beder mig om at understrege at samlingen afspejler et enestående samarbejde mellem musikterapiuddannelsen og biblioteket. Som fagreferent forsøger Tove at købe al den videnskabelige litteratur der er af relevans for faget. Nogle gange kan det være svært at bedømme en bog alene ud fra titel og abstract, så der kan være smuttet nogle bøger med i købet, som er knap så lodige og "mere ovre i det alternative" (og jo, jeg lagde da også mærke til at fx Don Campbells bog om *Mozart effekten* fra 1998 stod under 78:615.8, men

det skal tilføjes at mange musikterapistuderende har fået meget ud af at forholde sig til den i deres projekter).

Toves daglige arbejde som fagreferent består i at bestille bøger hjem, gøre dem "hyldklar", undervise og vejlede, samt have vagter i "info-øen" (vær opmærksom på at vi taler om et moderne bibliotek hvor lånerne selv registrerer deres ind- og udlån). Hun er fast på kursusplanerne for 1. og 4. semester på musikterapiuddannelsen med introduktions- og opdateringskurser til AUB, samt for de ph.d.-studerende på det internationale ph.d.-program. En af de nye ph.d.-studerende, Jeng XiJing, har fortalt at det er en uvurderlig hjælp at hun har direkte adgang til tidsskrifter, ebøger, ordbøger og databaser via AUB når hun sidder hjemme ved sin computer i Beijing. I perioder har Tove tæt kontakt med både danske og udenlandske ph.d.-studerende. Det er ret tydeligt når de, i flg. Tove, begynder at "panikke" over en kommende deadline, og fx havde hun i en længere periode daglig kontakt med en studerende fra Israel. Det giver nogle spændende kontakter, og Tove synes det er sjovt at hilse på disse folk hvis de er i landet og kigger forbi på AUB. Selvom Tove sidder på sin pind på Langagervej, kan hun på en dag have mange korrespondancer med folk fra hele verden. Til stor forskel fra da hun for 27 år siden startede som nyuddannet bibliotekar efter en kort periode som "cykelvikar". På det tidspunkt måtte lånerne møjsommeligt udfylde bestillinger på gennemslagspapir og tålmodigt vente på fjernlånsbestillinger. Det er nok ikke tilfældigt at Tove er fagreferent for musikterapi. Hun er nemlig ikke alene bibliotekaruddannet, men har ligeledes bifag i musik fra 1976.

Tilbage til de 13 hyldemetre på reolerne

122 og 123: Tove fortæller, at der i samlingen er 626 bøger (og det er således uden de bøger der står under musikpsykologi). Da der er flere eksemplarer af nogle bøger, vil man kunne finde 886 eksemplarer på hylderne, hvis ingen ville have været udlånt. Men det utænkeligt, for der er faktisk en god efterspørgsel. Fx blev der i 2010 udlånt 559 bøger (fordelt på 261 titler) og 144 udlån af tidsskrifter. De mest udlånte tidsskrifter var i 2010 det amerikanske *Journal of Music Therapy* og *Tidsskriftet Dansk Musikterapi* (hvoraf ingen endnu findes i elektronisk form). Der blev udlånt flere bøger og tidsskrifter i 2009, og Tove mener det evt. kan skyldes at adgangen til elektroniske medier er øget, således at lånerne får fat i materialet ad den vej.

Hvis du selv har lyst til at læse mere, og få en fysisk bog i hånden fra Toves samling, er det næsten for nemt: du bestiller bare via bibliotek.dk fra din egen computer, og afhenter og afleverer bøgerne på dit lokale bibliotek. Studerende på AAU har herudover den fordel at de kan sidde hjemme og læse artikler fra de ca. 40.000 elektroniske, videnskabelige tidsskrifter som AUB abonnerer på, alt sammen via den såkaldte fjernadgang. Der findes også en luksusordning der hedder "Bøger til døren". Her kan du få bøgerne tilsendt (!) hvis du er oprettet som låner på AUB, men du skal så til gengæld selv betale for at sende dem tilbage, eller du kan aflevere dem på nærmeste forskningsbibliotek. Hvis du vil se nærmere på hvad der står på AUB i det unikke *hovedfagbibliotek i musikterapi*, eller se tidsskrifter, CDer, DVDer, trykte kandidatspecialer (fra 1986-2008), mm, kan du gå ind på hjemmesiden: www.aub.aau.dk.

God skattejagt på nettet eller på Langagervej 2 i Aalborg!